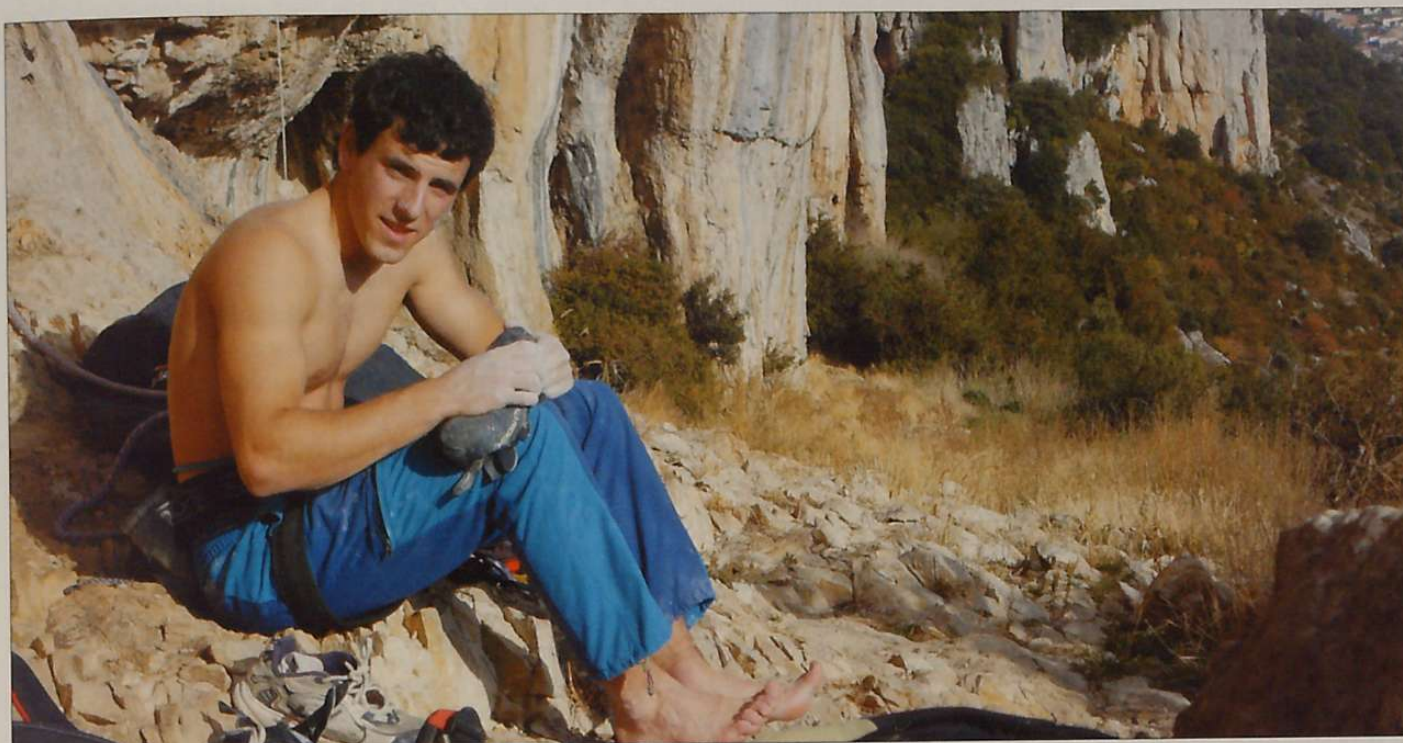


# ANTTON ZABALA, OSPE HANDIKO ESKALATZAILE HERNANIARRA

Andoni Arabaolaza



Antton Zabala Etxauriko eskalada eskolan hartutako irudi batean (argazkia: Ekaitz Maiz).

*Txiki-txikitatik ezagutzen dugunok, aski ondo dakigu Antton Zabala betidanik oso kirolari trebea eta osoa izan dela. Berdin zion korrika egiten, bizikletan, futboleant... beti nabarmentzen zen. Hori dela eta, eskaladara salto egin zuenean, jakin bagenekien kirol horretan ondo baino hobeto murgilduko zela. Eta, jakina, bere aukeraketan asmatu egin du.*

*Nahiz eta arrokan maila oso altuan jarduten duen, Antton batez ere eskalada lehiaketetan ezaguna egin da. Gazte-gaztetik hasi zen lehiatzen, eta segituan emaitza bikainak erdietsi zituen. Bere curriculumari begiradatxo bat ematen badiogu ez gaitu harritzen lehiari esker fama handia hartu duela: 18 zein 20 urtez azpikoetan bina Euskal Herriko Txapelketa poltsikoratu ditu; 18 urtez azpikoen mailan Espainiako Kopan irabazi eta laugarren geratu da; 18 urtez azpikoen Espainiako Txapelketan bigarren eta laugarren sailkatu da; 20 urtez azpikoen Espainiako Kopan bigarren zein laugarren postuak eskuratu ditu; eta sailkapen berdinak 20 urtez azpikoen Espainiako Txapelketan egin ditu.*

*Hori guztia gazte maila dagokienez, baina aurten eskalatzaile hernaniarrak nagusien edo seniorren mailara salto egin du; eta nola gainera! Aurtengo Euskal Herriko Bulderreko eta Eskaladako Txapelketetan bigarren eta hirugarren geratu da, hurrenez hurren. Eta hori gutxi izango balitz, Espainiako Kopako proba batean finalera pasa eta zazpigarren sailkatu da. Lehia ofizialez gain, hainbat Nazioarteko Irekietan podiumak sinatu eta hainbat txapelketa herrikoi irabazi ditu.*

Baten bat harrituko da honako hau entzuterakoan: "14 urterekin futbola utzi eta eskaladan sartu nintzen". Zergatik hautu hori?

Txiki-txikitatik futboleko ibili nintzen, baina, urteek aurrera egin ahala, aspertzen hasi nintzen. Osaba bat eskalatzaile daukat, eta hark behin arrokarara eramanez ninduen eta gustatu zitzaidan. Nire lehenbiziko urratsak gure herriko Hatzi Klimbers rokodromoan edo bulder aretoan eman nituen. Azkenean futbola utzi nuen, eskaladak gehiago betetzen ninduelako.

Urrats hori eman aurretik, astean zehar futboleko entrenamenduak zein partidak eta Hatzi Klimbersen saioak uztartzen zenituen. Astea bete-betea zeneukan!

Futbola denboraldiaren erdian ez uzteagatik, bada, amaiera arte segitzea erabaki nuen; baina, hori bai, eskalada utzi gabe. Futboleko hainbat tranpa egin (entrenamenduetara ez nintzen joaten) eta eskalatzerako joaten nintzen. Aste osoa, zazpi egunak, kirola egiten pasatzen nuen, baina eskalada berria zenez eta harapatu ninduen, ez zitzaidan bati inporta aste osoa kirola egiten jardutea.

Nahiz eta gaztea izan eta sasoiko egon, pentsatzen dut leher eginda bukatuko zenuela.

Bai, baina, aurreratu dizudanez, oso gustura eta ondo pasatzen nuen.

Arestian Hatzi Klimbers eskalada aretoa aipatu dugu, Hernanin dugun bakarra. Lagungarri izan zaizu, ezta?

Behin joan eta hango sarean erori nintzen; niretzat magnetismoa izugarria izan zuen. Nahiz eta ordu batzuk han entrenatzen egon eta leher eginda bukatu, beti uzten nituen bide batzuk bukatu gabe; jakina, biharamunean berriro adarretatik hartzeko eta ahal nuen guztia eman gainditu ahal izateko. Ordu piloa sartzen nuen; nik uste dut ordu gehien sartzen zuen taldekidea nintzela. Pixkaka maila handiagoa hartzen joan nintzen, eta horrek oso oinarri ona eman zidan nire lehen lehiaketan parte hartzeko.

Hasieran ondo pasatzerako joaten nintzen bakarrik, baina behin maila bat edukita nire asmoak beste batzuk ziren: ondo pasa baina entrenamendua gogorrak egiten. Bestalde, ia egin genuen txapelketan ekipatzaile lanetan jardun nuen; parte-hartzaileei oso bloke interesgarriak jarri genizkien. Egun jarraitzen dut joaten, eta, inolako zalantzarik gabe, beti jarraituko dut. Rokodromoari esker, jende asko ezagutu dut eta aukera eman dit arrokarara makina bat lagunekin joateko. Nire ibilbidean Hatzi Klimbers oso garrantzitsua izan da.

Jakin badakit, zure gurasoei ez zitzaiela gehiegi gustatu futbola uztearena eta eskaladan sartzearena. Nola eramanez zenuen?

Gurasoek pentsatzen zuten futbola uzten banuen, kirola utziko nuela. Eta, jakina, erabat nahastu egin ziren. Bazirudien ez zutela nirekin inolako konfiantzarik. Jakin bada-kizu ere eskaladak arrisku mamu hori duela, eta horrek beldurtu egiten ditu gurasoak. Gurasoen presioa zela-eta, hasieran ez nuen batere ondo pasa, baina behin eskaladan buru belarri ikusi nindutenean eta lehiaketetan emaitza onak lortzen nituela, iritziz aldatu zuten. Egun, berriz, nirekin arto sentitzen dira.



Aurtengo Euskal Herriko Eskalada Txapelketan eskalatzen; hirugarren sailkatu zen (argazkia: Jon Balsera).

Esan bezala, 14 urterekin hasi zinen eskaladan. Nola izan ziren zure lehenbiziko esperientziak. Nora joaten zinen?

Arrokarara lehen aldiz Pasaiara joan nintzen, eta hortik aurrera eskalada eskola ezberdinak ezagutzen joan nintzen. Ondoren, jakina, Santa Barbaran nire lehenbiziko urratsak eman nituen; astean hiruzpalau aldiz bertaratzen nintzen. Eta maila jakin bat hasi nintzenean hartzen, Euskal Herriko hainbat eta hainbat eskalada eskola ezagutzen joan nintzen.

Eskalada aipatzen ari gara, baina zehaztu edo argitu behar dugu eskaladaren modalitate bat aukeratu zenuela: kirol eskalada. Zergatik hori?

Gehien betetzen nauen modalitatea da. Kirol eskaladan zailtasunak du garrantzi handia, eta hori gainditu ahal izateko den-dena eman behar duzu. Niri hori, a tope estutzearena, gustatzen zait. Behin neure helburua betetzen dudanean, beste bat jartzen dut, eta hori berriro gainditzen saiatzen naiz. Ez da soilik zenbaki eta letra batzuen kasua; hori inportantea da, baina lehenik eta behin bidearen estetika gustatu behar zaizu.

Pareta handietan ere ibilia zara. Horrek ez al zaitu hainbeste erakarri?

Pareta luze batzuetan eskalada bakan batzuk egin ditut: Jentilbaratzen (Ataun), Aiztondon (Uharte Arakil), Bi Haizpetan (Irurtzun)... Ondo pasa nuen, gustatu ere bai, baina, lehen aipatu ditudan arrazoiengatik, kirol eskaladak gehiago betetzen nau.

Kirol eskaladan duzun bilakaera bikaina izaten ari da oso. 6 urteren buruan 8b gradura iritsi zara. Harritu al zaitu hain maila ona lortzea?

Ezustea edo ez, aitortu behar dut zailtasunean urrats garrantzitsuak eman ditudala oso denbora gutxian. Hala ere, oso gaztea naiz (20 urte ditut), eta uste dut oraindik arrokan askoz gehiago eman dezakedala.

Hatzi Klimbers eskalada aretoa mintzagai izan dugu, baina ezin dugu ahaztu arrokan, Hernanin, Eus-

kal Herria mailan eskalada eskola historikoa dugula: Santa Barbara. Zerk eman dizu?

Zorte handia izan dut etxetik gertu izateagatik. Han hasi nintzen, han bide asko eskalatu ditut eta han oso une politak bizi izan ditut. Oso eskola berezia izan da niretzat arlo guztietan. Bide zailenak egin ditut dagoeneko, baina, halere, egun Santa Barbara joaten jarraitzen dut: bide batzuk eskalatu, une eder batzuk lagunekin pasa... Uste dut Hernanin egundoko zortea dugula Santa Barbararekin.

**Eskaladak leku ezberdinak eza-gutzeko parada eman dizu. Zeintzuk dira gehien gustuko dituzun eskalada gunek?**

Euskal Herrian dagoeneko asko eza-gutzen ditut, eta batzuk aipatzeko-tan: Araotz, Eulate, Lezaia, Etxauri... Batez ere Nafarroakoak.

**20 urterekin dagoeneko oso oinarri sendoa duzu. Nola ikusten duzu aurrerantzean zeure burua?**

Lehenik eta behin oinarria sendotzen jarraitu behar dut, horrek etorkizuneko helburuentzat oso garrantzitsua baita. Erronka finko batzuk baditut, eta horiek gainditzen saiatuko naiz. Ez nau obsesionatzen egundoko balentriak egiteak;

ni ez naiz profesionala eta beraz amateur bat bezala jarduten dut. Inportanteena da gustatzen zaidan kirol bat egiten jarraitzen dudala, asko betetzen nauen kirola, eta ahal dudan hobekien pasatzen saiatzen naiz.

**Hernanin eskalatzaile talde majoa dago. Zer giro ikusten duzu?**

Hatzi Klimbers rokodromoan, adibidez, oso giro polita dugu. Hasi dira gazte gehiago agertzen, eta denen artean oso une ederrak igarotzen ditugu. Han entrenatzeaz gain, ondo pasatzera joaten gara; oso pike onak izaten ditugu.

Arrokara ere batzuk elkarrekin joaten gara, baina egun batez ere maila handiagoa duten kanpoko jendearekin planak egiten ditut.

**Kirol eskalada praktikatzeaz gain, blokea edo bulderra ere egiten duzu. Kirol eskaladan bezala, argi dago eskalada modalitate horretan ere ondo baino hobeto moldatzen zarela.**

Hernaniko rokodromoa azken finean bulder areto bat da. Aretotan hainbeste ordu sartuta pasa ondoren, bada, indarra hartzen duzu, eta hori blokean ia garrantzitsuena da. Askok gustatzen zait bulderra eta asko praktikatzen saiatzen naiz, baina ki-

rol eskaladari bezainbeste garrantziarik ez diot ematen. Horrekin esan nahi dizut kirol eskalada bulderra baino gehiago gustatzen zaidala.

**Bulderra batez ere neguan egiten da. Aurten, adibidez, Jaizkibelen asko ikusi zaitugu.**

Neguko zati handi bat bulderra egiten ibili naiz. Oso motibatua sentitzen nintzen, eta neguan askoz ere baldintza egokiagoak izaten dira. Batez ere Jaizkibelen ibili naiz, oso indartsu eta zailtasun handiko blokeak egiten. Gainera, etxetik oso gertu eta oso alderdi eder batean kokatuta dago. Blokea negurako oso alternatiba ona da.

**Eskaladan sartu eta berehala lehiatzen hasi zinen. Nola izan zen. Zergatik?**

Nire maila handitzen ari zenez, nire osabak eskalada proba batean parte hartzea proposatu zidan, eta nik baiezko erantzuna eman nion. Ez nekien zer ziren lehiaketak, eta probatzea interesgarria izango zela iruditu zitzaidan.

**Pio Baroja Nazioarteko Irekia izan zen zure lehen lehia. 14 urte zenituen, eta, hara non, hirugarren sailkatu zinen. Nola gogoratzen duzu txapelketa hura?**

Proba horrek sona handia zuen batez ere ingurumari honetan, bestek beste, eskalatzaile frantses asko bertaratzen zirelako. Aitortu behar dizut ez nengoela oso urduri, futbollean ere lehiatua nintzelako. Hori bai, bazirudien beste mundu batean nengoela. Gainera, finalera sailkatu nintzen, goizez eta arratsaldean lehiatu behar izan nintzen. Ordu asko izan ziren, eta azkenean, ustekabea, hirugarren postua lortu nuen. Kristoren poza hartu nuen eta, jakina, beste proba batzuetan parte hartzeko gogoia piztu zitzaidan.

**Lehiaketa horren ostean, Fortuna eskalada taldean sartzeko aukera izan zenuen. Talde horrek, entrenatzeaz gain, Espainiako Kopan zein Txapelketetan parte hartzeko bidea ireki zizun.**

Zorte handia izan nuen talde horretan sartzea. Entrenamenduekin ba-



Antton, Etxauriko "En rebeldia" bidean (8a) eskalatzen (argazkia: Ekaitz Maiz).



Gazte-gaztetatik lehiaketetan nabarmentzen hasi zen; argazkian, 2005eko Euskal Herriko Eskalada Txapelketaren txapelarekin (argazkia: Jon Balsera).

tera eskalada oso serio hartu nuen, eta beste lehiaketa garrantzitsu batzuetan parte hartzeko aukera ezin hobia izan nuen. Bat-batean, eta espero gabe, Espainiako zirkuitu ofizialean egon nintzen, eta oso emaitza onak erdietsi nituen.

**Urteen poderioz, esperientzia izugarria jaso zenuen, eta oso lehiaketa garrantzitsuak irabazi ere. Nola-koa izan da bilakaera hori?**

Lehenbiziko urtean, adibidez, Euskal Herriko Txapelketa irabazi nuen, eta jubenilen maila utzi arte urte guztietan irabazi dut. Espainiako Kopan zein Txapelketan ere oso emaitza onak izan ditut, ia denboraldi guztietan irabazi edo podiumean egon naizelako. Badirudi lehiaketa eta ni ondo moldatu garela; bederen, emaitzek hori adierazten dute.

**Eskalada lehiaketetatik, zer da gehien erakartzen zaituena?**

Lehiaketak oso konplexuak dira, eta oso zehatza behar duzu izan. Akats tonto batekin lehiaketatik kanpo geratzen zara. Bestalde, urduritasuna ondo baino hobeto kontrolatu behar duzu eta aurrean duzun bidea ondo ikusi. Zailtasun guzti horiek bere bizitasuna dute, eta, une gogorak pasatzen badituz ere, egoera zailak gainditzea gustatzen zait. Proba indibidualak dira eta ez taldekoak; beraz, irabazten dudanean edo postu on bat lortzen dudanean argi

dago zuk zeuk lortu duzula. Gainera, ikusle ugari egoten da, eta haien animuek indartzen eta motibatzen naute. Egoera hori bizitzea oso polita da.

**Espainia mailan lortutako emaitzei esker, 2005ean Pekinera (Txina) joan zinen Espainiako selekzioarekin Munduko Txapelketan parte hartzeko. Zer-nolako esperientzia izan zen?**

Hasieratik ez nuen sinistu. Hain garrantzitsua den txapelketa horretara joateaz ez nintzen ia jabetu. Behin Hernanira itzuli nintzenean, ohartu nintzen Munduko Txapelketa batean parte hartu nuela. Munduko onenak han ziren, eta piloa flipatu nuen. Lehen nazioarteko lehia zen, eta, han bai, urduritasuna agertu zen eta ez nintzen nik nahi nuen bezala lehiatu. Hala ere, egundoko esperientzia izan zen, eta ez dut inoiz ahaztuko.

**Nazioarte mailan beste lehiaketa batzuetan izan zara. Lehiak munduko bazter ezberdinak ezagutzeko parada eman dizute.**

Bai. Hurrengo urtean Polonian izan nintzen Europako Kopako proba batean; berriro Espainiako selekzioarekin. Orduan ezberdina izan zen: esperientzi gehiago nuen eta askoz hobeto aritu nintzen. Urte berean Austrian izan nintzen, han jokatuko zelako Munduko Txapelketa.

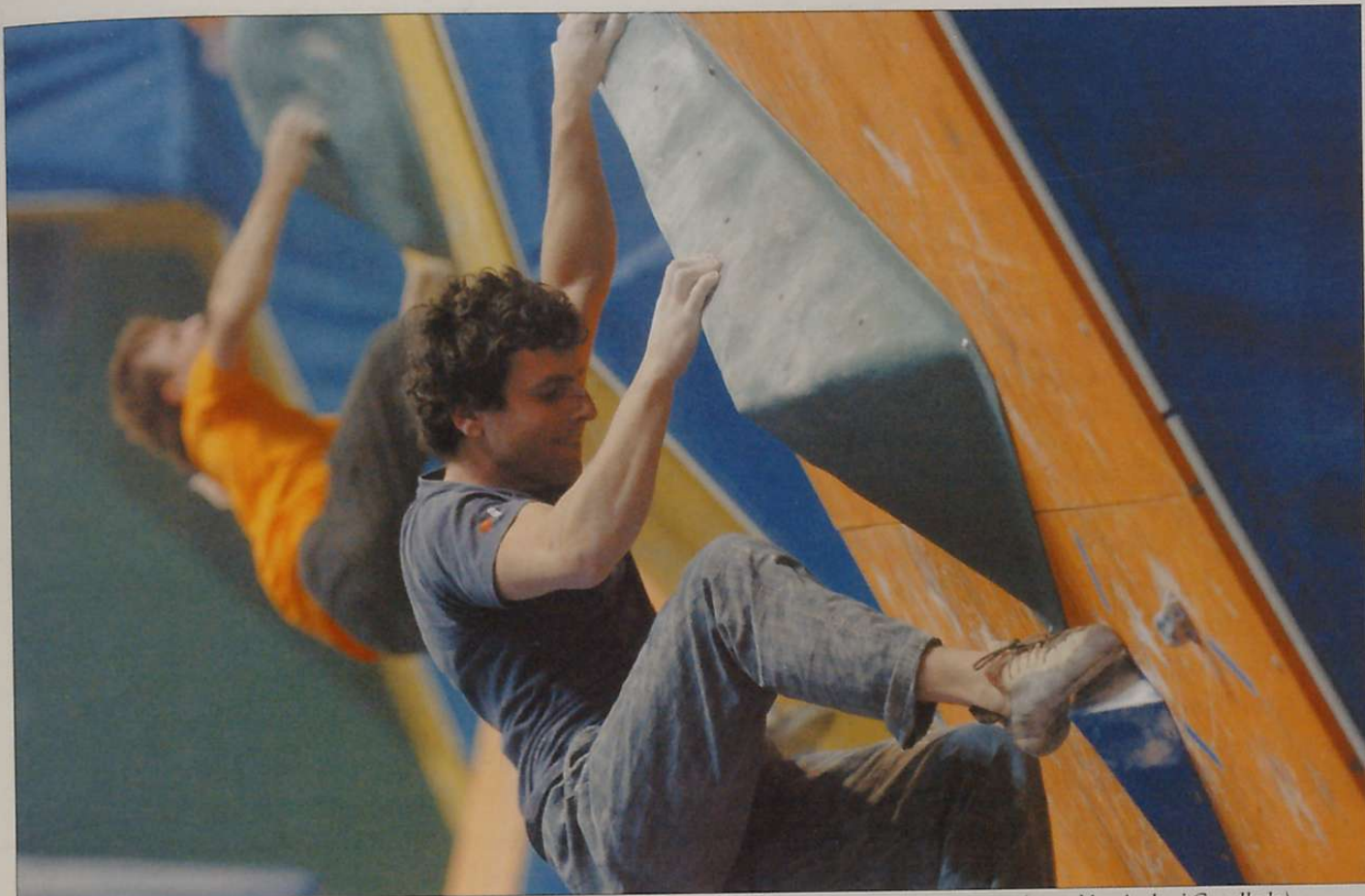
Ondo sentitu nintzen, gero eta esperientzia handiagorekin gero eta hobeto lehiatzen zarelako. Hala ere, ez nintzen lehenengoan artean egon, oso maila handia baitzegoen. Alabaina, emaitzak baino gehiago esperientzia hartzea zen garrantzitsuagoa. Hemen nazioarteko beste herrialde batzuekin alderatuta, jubenilen lehiaketari ez zaio behar hainbat garrantzia ematen. Eta hori nazioartera joaten zarenean, ondo baino hobeto nabaritzen duzu.

**Espainiako selekzioan izan zara, baina ezin dugu ahaztu ere euskal selekzioarekin lehiatu zarela.**

Hala da. Euskal Mendizale Federazioak jubenila nintzela selekzioan parte hartzeko aukeratu ninduen. Talde horrekin Espainiako Kopan zein Txapelketan parte hartu dut. Ilusio handia eman zidan aukeratu nindutenean. Aitortu behar dut oso talde kohesionatua izatea lortu dugula.



Anttonek ondo baino hobeto ezagutzen ditu podiumak; argazkian, aurtengo Euskal Herriko Eskalada Txapelketaren hirugarren saria altxatzen (argazkia: Jon Balsera).



*Eskalatzaile hernaniarra 2008ko Euskal Herriko Bloke Txapelketan lehiatzen; bigarren postua eskuratu zuen (argazkia: Andoni Canellada).*

Jubeniletako maila ezberdinetan Euskal Herrian nagusi eta Espainian lehenengoen artean ibili ondoren, aurten seniorren edo nagusien mailara salto egin duzu. Eta nola gainera!

Nire lehen seniorreko urtea izateko, erabat harrituta nago. Euskal Herriko bi txapelketa garrantzitsuetan izan naiz: zailtasuna zein blokekoan. Eta izugarrizko emaitzak lortu ditut. Normalean jubeniletatik nagusietara pasatzen zarenean asko nabaritzen da, baina agian jubeniletan izan dudana esperientziak asko

lagundu nau. Bulderreko Txapelketan bigarren geratu nintzen, eta han ziren hemengo espezialista onenak. Zailtasunean, berriz, hirugarren, eta han ere eskalatzaile oso indartsuak gainditu nituen. Emaitza horiekin konformatu baino gehiago egiten naiz. Ia sinestezina gertatu zait. Gainera, txapelketa horiek nire aurtengo helburu garrantzitsuak ziren. Espainiako proba ofizialak ezberdinak dira, eta hor bai maila aldaketa nabaritzen ari naiz. Hala ere, Ovie-don jokaturako Espainiako Kopako proban zazpigarren sailkatu nin-

tzen; nagusien final batera pasatzen nintzen lehen aldia zen. Poz handia hartu nuen, eta sailkapen horrek egun dudana motibazioa indartu du.

#### **Lehiaketei dagokienez, aurrerantzean zein asmo dituzu?**

Lehia oso gustuko dut, eta jarraitzeko gogo handiz nago. Lehiaketei garrantzia ematen diet baina ez izugarria. Niri, bederen, arrokan eskalatzea da gehien gustatzen zaidana. Lehiaketetan parte hartzen jarraituko dut, baina indar guztiak jarri gabe.